

Полугодишњи извештај о остваривању Предшколског програма

Предшколске установе
„Ђурђељдан“ Крагујевац за
радну 2023/2024. годину

**Годишњи извештај о остваривању Предшколског програма Предшколске установе
„Ђурђевдан“ Крагујевац за радну 2022/2023. годину**

На основу одредбе члана 57. и члана 58., члана 119. став 1. тачка 2). Закона о основама система образовања и васпитања одредбе члана 16. и члана 17. Закона о предшколском васпитању и образовању васпитања ("Службени гласник РС", бр. 88/2017, бр.27/2018-др.закони, бр.27/2018-др.закони, бр. 10/2019, бр.6/20, бр.129/21, бр.92/23), одредаба Правилника о основама програма предшколског васпитања и образовања („Сл. гласник РС - Просветни гласник број 110-00-612/2018-04, од 30.08.2018.године), одредбе члана 36 – 39. Статута Предшколске установе „Ђурђевдан“ Крагујевац (03/1-4445 од 06.09.2022.године године - Пречишћен текст), Управни одбор на седници одржаној дана 04.04.2024 године усваја **једногласно** следећи:

**Полугодишњи извештај о остваривању
Предшколског програма Предшколске установе
„Ђурђевдан“ Крагујевац за радну 2023/2024.годину**

САДРЖАЈ

ПОРТРЕТ ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ „ЂУРЂЕВДАН“ КРАГУЈЕВАЦ.....	4
Организациона структура Предшколске установе „Ђурђевдан“ Крагујевац	6
Обим основне делатности.....	6
Радно време Предшколске установе „Ђурђевдан“ Крагујевац.....	6
Табеларни приказ организационе структуре Установе	7
Кадар.....	13
Језик на којем се остварује васпитно-образовни рад.....	15
Мисија предшколске установе „Ђурђевдан“ Крагујевац	15
Мото Предшколске установе „Ђурђевдан“ Крагујевац.....	15
ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА КАО МЕСТО РЕАЛНОГ ПРОГРАМА ВАСПИТНО- ОБРАЗОВНОГ РАДА.....	16
Васпитно-образовни програм у оквиру целодневних и полудневних облика рада (у години пред полазак у школу)	16
Грађење подстицајне средине за игру и учење и развијање пројеката са децом	18
Праћење и документовање	19
Врсте програма и услуга	20
Прилагођени Монтесори програм	21
Играонице „Малци зналци“	21
Саветовалиште за родитеље.....	22
Годишњи извештај о остваривању Програма заштите од насиља, злостављања и занемаривања	25
Годишњи извештај о остваривању Програма спречавања дискриминације	37
ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА КАО МЕСТО ДЕМОКРАТСКЕ И ИНКЛУЗИВНЕ ПРАКСЕ	40
ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О САРАДЊИ СА ПОРОДИЦОМ.....	40
Годишњи извештај о раду Саветовалишта за родитеље	40
ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О САРАДЊИ СА ЛОКАЛНОМ ЗАЈЕДНИЦОМ.....	41
Транзиција и континуитет	47

ПОРТРЕТ ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ „ЂУРЂЕВДАН“ КРАГУЈЕВАЦ

Назив установе	Предшколска установа „Ђурђевдан“ Крагујевац
Адреса	Кнеза Милоша 21а
Телефон	034/300-845
Веб сајт	http://pudjurdjevdan.edu.rs/
Веб мејл	office@pudjurdjevdan.edu.rs
Шифра делатности	8510
Матични број	17872672
Датум оснивања	17.11.2014. године
Лого Предшколске установе „Ђурђевдан“	

На подручју Града Крагујевца налази се Предшколска установа „Ђурђевдан“ која се бави предшколским васпитањем и образовањем деце узраста од 6 месеци до поласка у школу. У оквиру делатности Установе организовани су различити облици рада са децом: целодневни боравак и полудневни боравак у години пред полазак у школу у трајању од четири сата. У саставу Установе налази се 7 радних јединица - 6 вртића и 1 јаслице, и централна кухиња, смештена у вртићу „Колибри“. Такође, у вртићу „Колибри“ бораве деца којима је потребна додатна подршка (развојна група). Развојна група је свој концепт рада базирала на отвореном инклузивном моделу. То у пракси подразумева следеће:

- Пријем, оброци, као и одлазак деце кући обављају се у оквиру развојне групе, а у летњим месецима у оквиру редовне групе вртића;
- Деца свакодневно проводе време у игри и активностима са вршњацима;
- Дефектолог у сарадњи са родитељима и стручним тимом, заједнички израђује ИОП за свако дете. Такође, у складу са ИОПО-ом, актуелном темом, потребама и интересовањима детета, дефектолог прилагођава активности индивидуалним карактеристикама сваког детета;
- Учествојемо на манифестацијама на нивоу вртића(прославе ,приредбе);
- Учествојемо у сарадњи са друштвеном средином.

*Годишњи извештај о остваривању Предшколског програма Предшколске установе
„Ђурђевдан“ Крагујевац за радну 2022/2023. годину*

Кроз заједничке активности, игре, дружење, шетње, интензивно подстичемо интеракцију и комуникацију међу децом и стварамо могућност за вршњачко учење и истинску укљученост деце са сметњама у развоју у подстицајну средину вршњака.

Стварамо прилику за учење по моделу. Дете са развојним сметњама у сваком тренутку има стручну подршку дефектолога, како би се што активније укључило у заједничке активности прилагођене индивидуалним могућностима и максимално развило своје потенцијале.

Негујући пример инспиративне праксе и даље ћемо радити на обухвату деце од 3 до 5, 5 година која нису у систему предшколског васпитања и образовања као и обухвату све деце припремним предшколским програмом, посебно деце из осетљивих група.

У мрежи Установе налази се и 27 издвојених простора при основним школама, месним заједницама, издвојеним објектима и вртићима, у којима се обавља васпитно-образовни рад са децом у години пред полазак у школу, у трајању од 4 сата.

Установа својим различитим облицима рада обухвата око 1847 детета која у распоређена у 97 група. Највећи број деце која бораве у вртићима и издвојеним одељењима је старосног узраста (5,5 до 6,5 година).

Стратегијом дугорочног развоја Установе предвидели смо развијање и унапређивање Установе у различитим подручјима: имплементација плана ширења нових Основа програма „Године узлета“, стручно усавршавање васпитача, медицинских сестара-васпитача, стручних сарадника, сарадника и осталих запослених. Подизање нивоа квалитета рада са децом, унапређивање рада Установе кроз сарадњу са родитељима, локалним окружењем, кроз одговорност и професионализам у раду.

Као Установа отворена за промене и развој и ове године ћемо наставити са праксом даљег унапређивања квалитета рада Установе, имајући у виду визију развоја одређену Развојним планом.

Негујући праксу самовредновања сопственог квалитета у раду настојимо да одржавамо све што је потврђена добра пракса и побољшавамо све у чему можемо да будемо још бољи

Организациона структура Предшколске установе „Ђурђевдан“ Крагујевац

Обим основне делатности

Обим основне делатности Предшколске установе „Ђурђевдан“ Крагујевац реализује се у седам вртића: „Чуперак“, „Цицибан“, „Невен“, „Зека“, „Колибри“ и у јаслицама „Шврћа“.

Поред обављања делатности у просторијама вртића и јаслица, предшколско васпитање и образовање у припремном предшколском програму у трајању од 4 сата обавља се у двадесет и седам издвојених простора на територији града Крагујевца. Сваке радне године у зависности од броја уписане деце, а у складу са *Законом о основама система образовања и васпитања* („Сл. Гласник РС“ бр. 88/17, бр. 27/18-др. закон, бр. 10/19, бр. 6/20, бр.129/21), Предшколска установа „Ђурђевдан“ Крагујевац формира припремно предшколске групе.

Радно време Предшколске установе „Ђурђевдан“ Крагујевац

Радно време Предшколске установе „Ђурђевдан“ Крагујевац је прилагођено радном времену корисника услуга. Рад се одвија у једној смени свих 12 месеци у години без прекида у било којем вртићу. Радно време вртића у којима је заступљен целодневни боравак деце износи 11 сати и траје од 5.30 до 16.30 часова. Време боравка деце у полудневном боравку износи 4 сата.

У целодневном боравку радна година траје од 1. септембра до 31. августа. У полудневном боравку радна година траје колико и школска година, њено трајање се одређује према Правилнику о календару образовно-васпитног рада за текућу радну годину. Предшколска установа не ради за време државних празника и викендом.

*Годишњи извештај о остваривању Предшколског програма Предшколске установе
„Ђурђевдан“ Крагујевац за радну 2022/2023. годину*

Табеларни приказ организационе структуре Установе

1) Преглед наменских грађених објеката по врстама, броју, капацитету површини дворишта и адреса:

Ред. бр.	Назив објекта	Капацитет		Површина објекта	Површина дворишта	Адреса
		Бр. Група	Бр. деце			
1.	Вртић „Бубамара“	12	223	806	740	Мирослава Антића 7
2.	Вртић „Зека“	7	150	942	2892	Сутјеска 6
3.	Вртић „Колибри“	16	308	1908	3052	Јосифа Шнерсона 3а
4.	Вртић „Невен“	15	323	2002	1620	Радничка 23
5.	Вртић „Цицибан“	8	171	1306	2000	Кнеза Милоша 21а
6.	Вртић „Чуперак“	11	243	1294	3000	19. октобра 26
7.	Јаслице „Шврћа“	3	33	106	/	Николе Пашића 10
У К У П Н О:		71	1451	8364 m²	13304 m²	/

**Годишњи извештај о остваривању Предшколског програма Предшколске установе
„Ђурђевдан“ Крагујевац за радну 2022/2023. годину**

2) Преглед других простора за рад са децом:

Р. б.	Назив простора	Матични вртић	Бр. група	Бр. деце
1.	ОШ „Живадника Дивац“ – Станово	„Џицибан“	2	28
2.	ОШ „Доситеј Обрадовић“ – Ердеч	„Џицибан“	2	29
3.	ОШ „Милоје Симовић“ – Драгобраћа	„Колибри“	1	26
4.	ОШ „Јулијана Ћатић“ – Страгари	„Зека“	1	14
5.	ОШ „Прота Стеван Поповић“ – Чумић	„Невен“	1	11
6.	ОШ „Прота Стеван Поповић“ – Шењ	„Невен“	1	6
7.	ОШ „19 октобар“ – Маршић	„Чуперак“	1	11
8.	Месна заједница Корићани	„Колибри“	1	10
9.	ОШ „Милутин и Драгиња Тодоровић“	„Џицибан“	2	32
10.	ОШ „Ђура Јакшић“	„Невен“	3	61
11.	ОШ „Трећи крагујевачки батаљон“	„Бубамара“	2	43
12.	Вртић „Зека“	„Зека“	1	13
13.	Вртић „Џицибан“	„Џицибан“	1	6
14.	ОШ „Вук Стефановић Караџић“ – Трмбас	„Бубамара“	/	/
15.	Вртић "Чуперак"	„Чуперак“	1	8
16.	ОШ „Свети Сава“ – Поскурице	„Зека“	/	/
17.	ОШ „Свети Сава“ – Грбице	„Зека“	1	9
18.	ОШ „Милоје Симовић“ – Голочело	„Колибри“	/	/
19.	ОШ „Милутин и Драгиња Тодоровић“ – Илићево	„Џицибан“	1	11
20.	ОШ "19 октобар"– Ботуње	„Чуперак“	1	6
21.	ОШ „Јулијана Ћатић“ – Влакча	„Зека“	1	7
22.	ОШ „Јулијана Ћатић“ – Маслошево	„Зека“	/	/
23.	ОШ „19 октобар“– Цветојевац	„Чуперак“	1	10
24.	ОШ „Милоје Симовић“ – Дреновац	„Колибри“	/	/
25.	ОШ „Јулијана Ћатић“ – Угљаревац	„Зека“	1	8
26.	ОШ „Јулијана Ћатић“ – Горњи Страгари	„Зека“	/	/
27.	ОШ „19 октобар“ – Корман	„Чуперак“	/	/
28.	ОШ „19 октобар“ – Доње Комарице	„Чуперак“	/	/

**Годишњи извештај о остваривању Предшколског програма Предшколске установе
„Ђурђевдан“ Крагујевац за радну 2022/2023. годину**

29.	ОШ „Вук Стефановић Караџић“ – Букуровац	„Невен“	/	/
30.	ОШ „Јулијана Ћатић“ – Рамаћа	„Зека“	/	/
31.	ОШ „Ђура Јакшић“ – Горње Комарице	„Невен“	/	/
УКУПНО		31	27	342

**3) Полудневни боравак у трајању од четири сата у мешовитим групама
узраста од 3 до 5,5 година**

Р. б.	Назив простора	Матични вртић	Бр. група	Бр. деце
1.	ОШ „Живадника Дивац“ – Станово	„Џицибан“	1	9
2.	ОШ „Доситеј Обрадовић“ – Ердеч	„Џицибан“	1	3
3.	ОШ „Милоје Симовић“ – Драгобраћа	„Колибри“	1	1
4.	ОШ „Јулијана Ћатић“ – Страгари	„Зека“	1	8
5.	ОШ „Прота Стеван Поповић“ – Чумић	„Невен“	1	2
6.	ОШ „Прота Стеван Поповић“ – Шењ	„Невен“	1	5
7.	ОШ „Ђура Јакшић“	„Невен“	1	12
8.	ОШ „Трећи крагујевачки батаљон“	„Бубамара“	1	8
9.	Вртић "Чуперак"	„Чуперак“	1	1
10.	ОШ „Свети Сава“ – Поскурице	„Зека“	/	/
11.	ОШ „Свети Сава“ – Грбице	„Зека“	1	5
12.	ОШ „Милутин и Драгиња Тодоровић“ – Илићево	„Џицибан“	/	/
13.	ОШ "19 октобар" – Ботуње	„Чуперак“	1	2
14.	ОШ „Јулијана Ћатић“ – Влакча	„Зека“	1	2
15.	ОШ „Јулијана Ћатић“ – Угљаревац	„Зека“	1	5
16.	ОШ „19 октобар“ – Цветојевац	„Чуперак“	1	6

**Годишњи извештај о остваривању Предшколског програма Предшколске установе
„Ђурђевдан“ Крагујевац за радну 2022/2023. годину**

4) Обухват деце на нивоу ПУ „Ђурђевдан“ Крагујевац

1.	Целодневни 6 –36 месеци	23	391
2.	Целодневни 3 – 5,5 године	34	782
3.	Целодневни ППП	12	290
4.	Припреми предшколски програм у години пред полазак у школу у трајању од четири сата у вртићима	3	27
5.	Припреми предшколски програм у години пред полазак у школу у трајању од четири сата у другим просторима	25	315
6.	Развојна група	1	5
УКУПНО		98	1847

Р. б.	Програм	Број група	Број деце
1.	Целодневни 6 –36 месеци	23	391
2.	Целодневни 3 – 5,5 године	34	782
3.	Целодневни ППП	12	290
4.	Припреми предшколски програм у години пред полазак у школу у трајању од четири сата у вртићима	3	27
5.	Припреми предшколски програм у години пред полазак у школу у трајању од четири сата у другим просторима	25	315
6.	Развојна група	1	5
УКУПНО		98	1847

У Установи борави 1847 деце у 98 група. Од тога на јасленом узрасту су 23 групе са 391 уписаним дететом, на вртићком узрасту је 34 група са 782 уписане деце.

У оквиру ППП у целодневном боравку има 12 група са 290 деце и 27 група за децу ППП у трајању од четири сата са 342 деце. Припремни предшколски

**Годишњи извештај о остваривању Предшколског програма Предшколске установе
„Ђурђевдан“ Крагујевац за радну 2022/2023. годину**

програм у години пред полазак у школу у трајању од 4 сата реализује се у просторима вртића и издвојеним одељењима ПУ, у школама и месним заједницама.

Поред планом предвиђеног васпитно–образовног рада, реализују се и други видови активности, као што су: радионице за децу и родитеље у оквиру одређених пројеката на нивоу Установе као и низ других активности прилагођених дечијим интересовањима, родитељској подршци и интерсекторској сарадњи.

Табела 5 Структура установе према врсти облика и програмима

Програми:	Трајање:
Програм неге и васпитно-образовног рада са децом јасеног узраста	Целодневни (11 сати)
Програм васпитно-образовног рада са децом од 3 до 5,5 година	Целодневни (11 сати)
Прилагођени Монтесори програм	Целодневни (11 сати)
Припремни предшколски програм	Целодневни (11 сати)
Припремни предшколски програм у години пред полазак у школу у трајању од 4 сата	4 сата
Програм васпитно-образовног рада са децом у развојној групи	Целодневни (11 сати)
Посебни програми	Трајање
Радионице „Малци зналци“	2 пута недељно по 2 сата
Креирање услова за развој свеобухватног система деце раног узраста	Током године , сваког петка
Повремени програми	Трајање
Излет деце	8 сати

*Годишњи извештај о остваривању Предшколског програма Предшколске установе
„Ђурђевдан“ Крагујевац за радну 2022/2023. годину*

Услуге породици са децом раног узраста	Трајање
Саветовалиште за родитеље	Током године, сваког четвртка

Табела 6 Структура установе према временској организацији и месту реализације

Време	Ритам дана
05.30 – 08.00	Јутарње дежурство – јутарњи пријем деце
08.00 – 08.15	Јутарње окупљање деце и игра (индивидуална игра, у паровима, малим групама или заједничке активности целе групе)
08.15 – 08.45	Доручак (осамостаљивање деце у бризи о себи – прање руку, постављање стола, самопослуживање при јелу и поспремање стола)
09.00 – 10.30	Игра и реализација активности везаних за тему/пројекат; Припрема за излазак и боравак деце на отвореном простору
10.30 – 11.00	Припрема за ужину и ужина (осамостаљивање деце у бризи о себи – прање руку, постављање стола, самопослуживање при јелу и поспремање стола)
11.00 – 13.00	Лична хигијена и припрема за одмор и спавање по потреби. Деца у години пред полазак у школу у игри и реализацији активности везаних за тему/пројекат.
13.15 – 13.45	Устајање, припрема за ручак и ручак (осамостаљивање деце у бризи о себи – прање руку, постављање стола, самопослуживање при јелу и поспремање стола)
13.45 – 16.00	Игра и реализација активности везаних за тему/пројекат
16.00 – 16.30	Дежурство

Кадар

Број и квалификациона структура запослених радника усаглашена је са нормативима кадрова, Законом о основама система васпитања и образовања и важећим подзаконским актима. У Установи су према специфичним областима рада, запослени следећи стручни профили: руководећи кадар (директорка, помоћница директорке), васпитно-образовни кадар (стручне сараднице: педагошкиње, психолошкиња, стручна сарадникца педагошкиња за физичко, дефектолошкиња -васпитачица, васпитачи/це, медицинске сестре-васпитачи), сараднице: физиотерапеуткиња сарадница на превентивно здравственој заштити, административноправни и финансијски кадар, кадар превентивно здравствене заштите, кадар за одржавање хигијене објеката и сервирање хране (помоћно особље - спремачице и сервирке), кадар за припремање хране и одржавање стандарда квалитета хране (кувар, нутриционисткиња), кадар за техничке послове (мајстори, возачи), референт за послове заштите, безбедности и здравља на раду.

**Годишњи извештај о остваривању Предшколског програма Предшколске установе
„Ђурђевдан“ Крагујевац за радну 2022/2023. годину**

Табела 7 Структура запослених

Р. б.	Назив послова	НСС	ПК	КВ	ССС	ВК	ВС	ВСС	УКУПНО
1.	Директорка							1*	1
2.	Пом. дир. за педагошки рад						1		1
3.	Секретарка							1	1
4.	Руководиља финан.рачунов. послова							1	1
5.	Педагогошкиња							2	2
6.	Физиотерапеуткиња						1		1
7.	Педагошкиња за физичко							1	1
8.	Психолошкиња							1	1
9.	Техничка служба и безбедност	1		1	2	2			6
10.	Сарадница на превентиви						1		1
11.	Социолошкиња							0	0
12.	Дефектолошкиња васпитачица							1	1
13.	Васпитач/ица						116+6*	4	126
14.	Администрација				5				5
15.	Медицинска сестра - васпитачица				43 + 5*				48
16.	Сервирање хране	12 + 1*							13
17.	Одржавање хигијене	34+10*							44
18.	Службеник за јавне набавке							1	1
19.	Службеник за послове заштите, безб. и здравља на раду						1		1
20.	Техничка секретарка				1				1
21.	Кухињски радници/е	2 + 1*			4 + 2*				9
23.	Медицинска сестра на ПЗЗ				8 + 4*				12
УКУПНО:		49+12*		1	63+11*	2	120+6*	12+1*	277

Знак () изнад броја означава радника на одређено време

Језик на којем се остварује васпитно-образовни рад

Васпитно-образовни рад у Предшколској установи „Ђурђевдан“ Крагујевац у свим васпитним групама, остварује се на српском језику.

Култура установе: мисија и мото установе

Мисија предшколске установе „Ђурђевдан“ Крагујевац

Предшколска установа „Ђурђевдан“ Крагујевац је подстицајна средина за развој сваког детета кроз игру, учење и односе које дете развија са вршњацима и одраслима у подстицајном физичком окружењу.

Мото Предшколске установе „Ђурђевдан“ Крагујевац

Вртић - подстицајна заједница деце и одраслих

ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА КАО МЕСТО РЕАЛНОГ ПРОГРАМА ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ РАДА

Предшколска установа „Ђурђевдан“ Крагујевац је од 01. септембра 2021. године кренула да примењује Правилник о основама програма Предшколског васпитања и образовања „Године узлета“. Сходно томе, дефинисана су два језгра промене (вртићи: „Цицибан и „Невен“) која су добијала менторску подршку и континуирано уводили промене.

Приоритет Предшколске установе „Ђурђевдан“ Крагујевац од септембра 2023. године је развијање реалног програма Основа програма предшколског васпитања и образовања „Године узлета“. Рад је базиран на заједничком учешћу и учењу свих учесника, васпитача/ца, медицинских сестара васпитачица и стручних сарадница кроз заједничко промишљање са акцентом на разумевању праксе и програма као и о начинима спровођења промена у ПУ. У сваком вртићу и јаслицама на основу личних и професионалних могућности запослених као и организације рада услед различитих промена, одвијао се процес учења и разумевања кроз промене у пракси које су текле у складу са културом јаслица и вртића.

. У сваком вртићу и јаслицама на основу личних и професионалних могућности запослених као и организације рада услед различитих промена, одвијао се процес учења и разумевања кроз промене у пракси које су текле у складу са културом јаслица и вртића.

У периоду од септембра 2023. године практичари ПУ „Ђурђевдан“ показали су спремност за разумевање и истраживање приручника и водича из серијала „Линије лета“:

- Водич за уређење простора у дечијем вртићу;
- Приручник о специфичностима стратегија васпитача у развијању програма у складу са узрастом деце;
- Водич за развијање теме/пројекта са децом;
- Приручник за документовање-,
- Водич за стручно усавршавање у предшколској установи кроз хоризонтално учење;

Сходно томе, можемо говорити о постепеном квалитету промена које подржавају и омогућавају примену Основа програма.

Стручно усавршавање је имало циљ разумевање концепције и квалитетан приступ у развијању реалног програма у вртићима/јаслицама и подршку професионалном развоју васпитача. На основу тога, закључујемо да промене и развијање Установе укључује све учеснике и запослене у ПУ и да се учење не може одвијати без међусобне подршке и отворености свих, а све у циљу подршке дечјој добробити, сталном развијању квалитета праксе и оснаживању професионалних компетенција.

Васпитно-образовни програм у оквиру целодневних и полудневних облика рада (у години пред полазак у школу)

. Развијање реалног програма, у свим облицима рада, базирано је на концепцијским полазиштима Основа програма „Године узлета“. То значи да се програм васпитно- образовног рада градио кроз заједничко учешће деце и одраслих у реалним, аутентичним ситуацијама, догађајима и активностима који за њих имају смисла и важне су за њихово заједничко функционисање. Приоритетни задатак је био стварање услова и окружења у којем је могла да се подржи добробит, обезбеди у одређеној мери грађење односа кроз вршњачке интеракције као и дружење са другим одраслима у различитим ситуацијама делања у вртићу.

У јаслицама програм неге и васпитно-образовног рада узраста до три године као и сваке године започиње програмом адаптације који има посебну важност обзиром на значај дечијих искустава при преласку из породичне у нову средину. Реализација програма адаптације има своју динамику која се спроводи у неколико корака. Након уписа деце организовани се родитељски састанци или индивидуални разговори са родитељима, који имају за циљ пружање осећаја добродошлице, међусобног упознавања и успостављања поверења. У свим јаслицама родитељи су били директно укључени у процес адаптације кроз могућност да бораве са дететом у васпитној групи током овог периода. У одређеном броју јаслица процес адаптације одвијао се континуирано током године због сталног укључивања деце у колектив што је представљало отежавајућу околност у реализацији текућих активности

Грађење подстицајне средине за игру и учење и развијање пројеката са децом

У периоду од септембра 2023. године до фебруара 2024. године у вртићима „Невен“, „Цицибан“, „Зека“, „ Бубамара“, „Чуперак“, „Колибри“ и јаслицама „Шврћа“ заједнички допринос се огледао у осмишљавању просторних целина у собама и садржајнијих заједничких простора. Започет је процес уређења простора на отвореном како би био изазован и заснован на природним материјалима. Стварање подстицајне средине за игру, учење и развијање пројеката се односио на грађење културе вртића у којој су промене доминантно биле усмерене на квалитетно физичко окружење у складу са критеријумима Основа програма „Године узлета“. Све активности у овом делу биле су усмерене на то да простори буду структурирани тако да би подржавали различите стилове учења и обезбеђују несметано груписање деце, њихову игру, истраживање и развијање пројеката. Највећи допринос у погледу грађења квалитета средине за учење огледа се у оптималној опремљености вртића намештајем, ниским полицама и осталим елементима којима се лакше структурирају просторне целине.

У јасленим собама структуриране су просторне целине које су децу позивале на игру и истраживање као што су: сензорна, кинестетичка, литерарна, за скривање и осамљивање, за симболичку игру. Тако организован простор пружа деци прилике да праве изборе, да се осаме, буду посвећена својој активности, да се материјалима баве на различите начине. Простор се периодично мењао, реструктурирао и богатио материјалима, провокацијама за учење у складу са актуелним догађајима и активностима, продукцима насталим у раду са децом и онима који су у настајању кроз заједнички рад мед.сестара, деце и родитеља.

Најчешће формиране просторне целине у собама вртића су за: конструисање, визуелне уметности, скривање и осамљивање, симболичку игру, литерарна просторна целина, а ређе просторне целине за светлости и сенке, музику и покрет. Постојеће просторне целине се допуњују и реструктурирају са неструктурираним и полуструктурираним материјалима у складу са темом пројекта. Уместо коришћења готових играчака, нагласак је на употреби разноврсних природних и неструктурираних материјала/рестлови (картоини, кутије, пластична амбалажа, чепови, облици дрвета, пиринач, палента...) и реалних (животних) предмета које деца могу да користе без притиска да морају одмах нешто да ураде „направе неки продукт“, већ да слободно истражују користе на различите начине у процесу учења и игре.

Током процеса формирања просторних целина остаје отворено питање да ли је могуће говорити о просторним целинама као посебним местима за учење које делују позивајуће и подржавају одређени тип истраживања или је заправо реч о тек физичкој подели простора коришћењем намештаја.

Имајући у виду да су деца учествовала у различитим свакодневним ситуацијама у вртићу која чине део животног контекста деце и одраслих, посебна пажња у програму се поклањала животни практичним ситуацијама које чине:

- ✓ Рутине (обедовање, одмор, нега, одржавање хигијене, сређивање простора...);

**Годишњи извештај о остваривању Предшколског програма Предшколске установе
„Ђурђевдан“ Крагујевац за радну 2022/2023. годину**

- ✓ Ритуали (ритуали приликом доласка у вртић/групу, ритуали добродошлице новим члановима, прославе рођендана и друге прославе, значајни датуми...);
- ✓ Аутентични догађаји у породици и вртићу (принове у породици, неговање биљака, љубима, а припреме простора у вртићу за различите активности, ситуације у којима деца и васпитач причају своја искуства, учествовање у акцијама и догађајима у локалној заједници...).

Смисао рутина је и у јачању капацитета и потенцијала детета за самосталност и одговорност за обављање дневних рутина, те у том смислу васпитач даје деци простора и довољно времена за њихово практиковање (не пожурујући децу и не третирајући ове активности као активности које су у односу на нпр „планиране ситуације учења“ биле мање вредне, већ препознајући њихов значај за учење деце).

Ритуали које су васпитачи са децом градили и неговали на нивоу групе, јачали су код деце осећај припадности и заједништва, као и разумевање различитости и прилике за упознавање са другим обичајима и културама.

Аутентични догађаји у породици и вртићу били су прилика да се код деце јача самопоштовање, емпатија, уважи иницијатива деце и уоче потенцијални поводи за покретање пројеката.

Током непосредног увида и кроз заједничко учешће у развијању програма, примећује се да је разумевање стратегија васпитача у складу са концепцијом „Године узлета“ различито и да су принципи реалног програма такође различито заступљени у развијању реалног програма у вртићима.

Припремни предшколски програм такође се развијао као подршка ситуационом учењу и кроз развијање различитих пројеката, при чему је задатак васпитача да на индиректан начин утиче на општу припремљеност деце за полазак у школу тако што ће обезбедити услове да заједно са децом трага за одговорима на питања која су пре свега смислена за дете и да кроз развијање пројеката унутар група омогући деци да заједно уче и напредују.

Праћење и документовање

Када је у питању подршка деци у игри и учењу и сагледавање којом врстом документације се овај вид стратегије васпитача остварује, уочено је да је најзаступљенија документација којом се приказује учешће деце у пројекту (фотографије, искази, цртежи), предлози родитеља као и продукти који су настали у том процесу. Поред непосредног увида и учешћа у заједничком развијању програма, заступљеност принципа реалног програма и начини подршке деци у игри и учењу анализирани су и кроз пројектне приче. У протеклом периоду у ПУ „Ђурђевдан“ Крагујевац у највећем броју група развијана су од два до четири пројекта. Неке од тема пројеката који су рађени на нивоу група и у сарадњи са родитељима су:

Помоћница директорке за педагошки рад и стручне сараднице су пружале подршку васпитачима/цама и медицинским сестрама-васпитачицама током процеса документовања. У сарадњи са васпитачима/цама критички смо преиспитивали усклађеност реалног програма са концепцијом основа програма и принципима датим у

**Годишњи извештај о остваривању Предшколског програма Предшколске установе
„Ђурђевдан“ Крагујевац за радну 2022/2023. годину**

њима. У том процесу значајан инструмент нам је била матрица за анализу приче о теми пројекту. Након сваке завршене приче о теми пројекту васпитачи су самостално или у сарадњи са колегама преиспитивали квалитет написане приче о теми пројекту. Такође, Тимови вртића су се континуирано бавили документовањем што указује на чињеницу да је овај сегмент рада увек актуелан и подложен сталном преиспитивању код практичара.

Врсте програма и услуга

У Предшколској установи „Ђурђевдан“ Крагујевац у оквиру предшколског програма остварују се редовни програми васпитно-образовног рада у целодневном и полудневном трајању. Поред редовних програма, Установа остварује и друге посебне,повремене програме и облике рада и услуга у складу са потребама деце, родитеља и могућностима Предшколске установе и јединице локалне самоуправе.

Табела 8 Редовни целодневни и полудневни програми

Програми	Трајање програма	Дневно трајање
Програм неге и васпитно-образовног рада са децом јасленог узраста	Од 1.септемба до 31.августа	До 11 сати дневно
Програм васпитно-образовног рада са децом од 3 до 5,5 година	Од 1.септемба до 31.августа	До 11 сати дневно
Припремни предшколски програм	Од 1.септемба до 31.августа	До 11 сати дневно
Припреми предшколски програм у години пред полазак у школу у трајању од 4 сата	Према каленадру рада основне школе	4 сата дневно
Прилагођени Монтесори програм	Од 1.септемба до 31.августа	До 11сати дневно

Табела 9 Посебни програми

Програми	Трајање програма	Дневно трајање
Играонице малци зналци	Октобар-јун, два пута недељно	два сата
Креирање услова за развој свеобухватног система деце раног узраста	Током године	

Табела 10 Други програми и облици рада и услуга

Повремени програми	Трајање
Излет деце	8 сати

Табела 11 Услуге породици са децом раног узраста

Назив	Трајање	Дневно трајање
Саветовалиште за родитеље	Током године, сваког четвртка	6 сати

Прилагођени Монтесори програм

Монтесори програм је светски призната педагошка концепција у образовању. Заснива се на филозофији развоја детета према којој дете стиче оперативна знања у подручјима живота у којима учествује као одрасла особа.

Монтесори педагогија представља целовит и оригиналан васпитно-образовни систем који наглашава значај самоактивности детета и индивидуални темпо развоја.

Циљ програма: Осигуравање подстицајне средине која повећава дечију природну радозналост и омогућава му да кроз игру спонтано учи откривањем.

Циљна група и временско-просторна организација: Прилагођени монтесори програм реализује се у вртићу „Бубамара“ од 2010. године у 12 група. Свака група поседује монтесори материјале и одговарајуће просторне услове. Број деце у групама одговара законом предвиђеним нормативима за мешовите узрасне групе.

Ангажовани кадар: Једанаест васпитача у вртићу „Бубамара“ су сертификовани монтесори васпитачи.

Играонице „Малци зналци“

Циљ играонице „Малци зналци“: подстицање целовитог развоја деце и пружање подршке деци и породици пре обавезног програма припреме за школу.

Циљна група: деца из руралних пордучја узраста од 3 до 5, 5 година која нису у систему предшколског васпитања образовања

Временско – просторна организација: играонице су се одржавају два пута недељно од 1. октобра до 31. маја у трајању од по два сата на седаманест локација.

Ангажовани кадар: васпитачи из припремних предшколских група на локацијама где се реализују играонице.

Саветовалиште за родитеље

У Предшколкој установи „Ђурђевдан“ Крагујевац пружају се услуге породици са децом раног узраста. Саветовалиште за родитеље смештено је у вртићу „Чуперак“. Занива се на грађењу партнерства са породицом кроз узајамно поверење и поштовање, уважавању различитости породица, пружању подршке развоју детета кроз информативне, превентивне, едукативне и саветодавне активности.

Циљеви програма:

1. Пружање стручне подршке родитељима/старатељима/хранитељима и породици у свим питањима везаним за васпитање, образовање и одрастање деце;
2. Подизање родитељских компетенција за формирање и примену васпитних стилова који доприносе развоју и напредовању деце;
3. Индивидуални разговори са децом предшколског узраста како би се превазишли проблеми и тешкоће у понашању или у развоју;
4. Педагошко-инструктивни рад са васпитачима и медицинским сестрама васпитачима кроз давање упутства за активности у васпитно-образовном раду које би помогле што бољој адаптацији детета и унапредиле комуникацију са родитељима;
5. Сарадња са свим релевантним институцијама које пружају стручну помоћ породици.

Циљна група:

Програм је намењен и реализује се са родитељима/старатељима/хранитељима деце предшколског узраста из 7 крагујевачких вртића. Саветовалиште је пружало стручне услуге и свим заинтересованим родитељима чија деца нису обухваћена системом предшколског васпитања и образовања, а имају пребивалиште на територији локалне самоуправе.

Садржај рада:

- Саветодавни рад са родитељима/старатељима/хранитељима;
- Заједничко тражење решења за актуелне проблеме, дилеме и тешкоће са којима се родитељи срећу у васпитању и одгајању деце;
- Препознавање васпитних стилова родитеља у породици и развијање вештина за ауторитативни васпитни стил;

**Годишњи извештај о остваривању Предшколског програма Предшколске установе
„Ђурђевдан“ Крагујевац за радну 2022/2023. годину**

- Информисање родитеља о свим карактеристикама раста и развоја детета предшколског узраста;
- Информисање о припреми детета за полазак у школу и вртић;
- Индивидуални разговори са децом;
- Сазнања о игри и начину стимулације игре и препознавању сигнала детета током игре;
- Давање конкретних инструкција васпитачима који остварују васпитно-образовни рад са дететом које долази у саветовалиште;
- Праћење и посматрање детета у групи;
- Праћење и посматрање васпитно-образовног рада у групи где је дете;
- Сарадња са Тимом за инклузивно образовање;
- Сарадња са релевантним институцијама и установама у локалној заједници које пружају стручну подршку породици и деци;
- Сарадња са Тимом за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;
- Писање месечних и годишњег извештаја о раду;
- Вођење документације.

Организација остваривања програма:

Саветовалиште за родитеље, реализује се у просторијама вртића „Чуперак“.

Реализатори:

Програм Саветовалишта за родитеље, реализовао је психолог.

Начин рада:

Рад у саветовалишту за родитеље, има следећу процедуру:

1. Посредно или непосредно успостављање контакта са реализаторима програма;
2. Узимање података и заказивање разговора;
3. Саветодавни рад са родитељима и заказивање сваког наредног сусрета
4. Индивидуални разговор са дететом и породицом;
5. Педагошко-инструктивни рад са васпитачима и, по потреби, улазак у групу и посматрање активности у васпитно-образовном раду;
6. Сарадња са релевантним институцијама које већ пружају или су неопходне да пруже стручну помоћ родитељима/ старатељима/хранитељима и деци.

Начин праћења и вредовања програма:

***Годишњи извештај о остваривању Предшколског програма Предшколске установе
„Ђурђевдан“ Крагујевац за радну 2022/2023. годину***

Води се евиденција о реализацији програма. Документује се кроз белешке реализатора програма уз бригу о заштити приватности података. Евалуира се кроз упитнике за родитеље и запажања реализатора.

**Годишњи извештај о остваривању Програма заштите од насиља,
злостављања и занемаривања
Полугодишњи извештај о остваривању Програма заштите од дискриминације,
насиља, злостављања и занемаривања**

РЕАЛИЗОВАНЕ АКТИВНОСТИ	ВРЕМЕНСКА ДИНАМИКА	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ТЕХНИКЕ ПРАЋЕЊА	ИСХОДИ КРИТЕРИЈУМИ УСПЕХА, НАЧИН ЕВАЛУАЦИЈЕ
Крос Ртс-а	Септембар 2023	Деца из свих вртићких група вртића Чуперак	Извештај и фотографије	Стварање позитивне социо-емоционалне климе код деце
Допуњавање пешчаника, деца преносила песак у пешчанике	Септембар 2023	Деца из старијих и предшколских група, вртића Чуперак	Фотографије извештај	Развијање радних навика
Крос мешовитих група 705,706,707 (активности Календар дружења)	29.09.2023.	Деца мешовитих група вртића „Бубамара“ и Васпитачице Милица Марковић, Јелена Коцић, Јелена Марковић Стојановић, Милева Тасић, Ружа Мијаиловић	Фотографије извештаји	Стварање сигурности и подстицајног окружења
Крос пријатељства	5.10.2023.	Васпитно особље вртића Зека, деца старијих васпитних група и деца из приватног вртића „Добрица“ уз подршку стручног сарадника педагошкиње за физичко Марине Николић	Фотографије, извештај	Подстицати здраве стилове живота и деци на занимљив начин приближити значај спорта и физичких активности за правилан раст и развој. Дружења деце између вртића.

**Годишњи извештај о остваривању Предшколског програма Предшколске установе
„Ђурђевдан“ Крагујевац за радну 2022/2023. годину**

„Пружам ти руку“	06.10.2023.	-све групе вртића -васпитачи -мед.сестре -родитељи -члан тима	-извештај -фотографије -дечји продукти -инсталације	Подстицај развоја емоционалних вештина код деце
Дружење у биоскопу „Синаплекс“ и шетња свих вртићких група	05.10.2023.	Деца и васпитачице вртића „Бубамара“	фотографије	Учење прихватљивих облика понашања
Маскенбал, ликов.коло нија Дечији шаркб (активности Календар дружења)	Октобар, 2.10-6.10.2023. Дечја недеља	предшколци и старије васпитне групе 1,2,3 и деца нижих разреда из ОШ Вук Караџић	дечји продукти, фотографије	Дружење деце између група, развијање међусобне сарадње
Утакмица пријатељства на стадиону ФК Славија (активности Календар дружења)	2.10-6.10.2023. Дечја недеља	све васпитне групе од млађе до предшколске вртића „Невен“	фотографије	Дружење деце између група, развијање међусобне сарадње
Гост у Еко парку Андреј Ивошев,ди ректор планинарског савеза Србије Календар дружења	Октобар 2023	Деца из старијих, и средњих восп.група, деца у години пред полазак у школу вртића Чуперак	Фотографије извештај	Усвајање здравих животних навика.
Радионица „Четири мала безначајна ћошка“	11.10.2023.	Деца и васпитачице Слађана Милановић и Ружа Мијаиловић, члан Тима за заштиту од насиља	Фотографије ,дечји продукти, извештаји	Уважавање различитости, толеранције, изналажење заједничког решења да сви буду заједно

**Годишњи извештај о остваривању Предшколског програма Предшколске установе
„Ђурђевдан“ Крагујевац за радну 2022/2023. годину**

Сипам, пресипам Календар дружења	Октобар 2023	Деца из млађе и старије јаслене групе вртића Чуперак	Дечији производи, фотографије, инсталације	Неговање заједништва и сарадње међу децом
Правимо воћну салату Календар дружења	Октобар 2023	Деца из млађе и средње васпитне групе вртића Чуперак	Дечији производи, фотографије	Сарадња и дружење међу децом
Календар дружења Посета Библиотеке и-огранак у Ердоглији Светски дан превенције злостављања деце- радионица дечја права	Октобар 2023 17.11.2023.	старије групе (Бисери) и групе пред полазак у школу (Бубамаре) васпитачице Марија Стефановић, Сања Чурчић Ковачевић, Драгана Симовић, Сузана Стевановић. Групе у години пред полазак у школу вртића Цицибан васпитачи члан тима	Дечији производи, фотографије извештај фотографије дечији радови	Усвајање норми лепог понашања као и превенције насиља
Светски дан превенције злостављања деце, цртамо другу цртеж „Без насиља, молим „	17.11.2023	Деца из група пред полазак у школу вртића Чуперак	Фотографије и портфолио	Развијање другарства и емпатије
Светски	Новемб	деца у групи пред	Фотографије	Решавање

**Годишњи извештај о остваривању Предшколског програма Предшколске установе
„Ђурђевдан“ Крагујевац за радну 2022/2023. годину**

дан превенције злостављања деце-радионица	ар	полазак у школу у вртића Зека	дечји продукти, извештаји	проблем ситуације и усвајање норми лепог понашања.
19.11.2023. год. Светски дан превенције злостављања деце Радионица са децом кроз причу Коза и 7 јарића	19.11.2023.	Деца у год пред полазак у школуртића Невен , васпитачице Бјанка Милошевић и Каћа Тодоровић	Фотографије дечји продукти, извештаји	Усвајање норми лепог понашања кроз примере из свакодневног ситуација
Календар дружења Светски дан доброте	26.11.2023.	Мешовита васпитна 701 и 706 вртића Бубамара и деца у години пред полазак у школу из школе за децу са оштећеним слухом Васпитачице Слађана Милановић, Милева Тасић и Ружа Мијаиловић, члан Тима за заштиту од насиља	записник, Извештаји, фотографије , дечји продукти,	Развијање блискости и емпатије
Недеља толеранције и љубазности	13.11. до 17.11.2023.	члан тима за заштиту од насиља, васпитач и из вртића Колибри и родитељи	инсталације, дечији портфолио, фотографије , извештаји, поруке родитеља	успостављање пријатељства и добрих односа са другима, као и разумевање значаја љубазног и толерантног обраћања и понашања.
Календар	новемба	Деца свих група	Фотографије	Развијање

**Годишњи извештај о остваривању Предшколског програма Предшколске установе
„Ђурђевдан“ Крагујевац за радну 2022/2023. годину**

<p>дружења Разне врсте имитативни х игара са старијом и млађом децом Игре у дворишту Старији другари са млађима Правила понашања у вртићу : све васпитне група Шетња по насељу</p>	<p>р</p>	<p>вртића Невен и запослени у вртићу</p>	<p>„дечји радови, извештаји</p>	<p>брижљивог и заштитног односа према другима, размена искуства у односима са другима Међусобно дружење деце</p>
<p>Календар дружења Дружење средње васпитне групе Мали пилоти, са старијом јасленом групом Совице. Дружење млађе групе Лептирићи са децом из старије групе Бисери..</p>	<p>20.11.20 23.</p>	<p>Деца средње и старије групе, старија јаслена група, васпитачице вртића Колибри Катарина Јовановић, Аница Стоичевски, Саша Радишић, Слађана Николић. Млађа и старија група деце вртића Колибри Васпитачице Марија Стефановић, Сања Чурлић Ковачевић, Дивна Лазаревић, Марина Мирковић</p>		

**Годишњи извештај о остваривању Предшколског програма Предшколске установе
„Ђурђевдан“ Крагујевац за радну 2022/2023. годину**

Светски дан превенције злостављања деце	Новембар 2023	члан тима за заштиту од насиља, васпитачи и деца у години пред полазак у школу вртића Колибри	дечији продукти, инсталације, дечији портфолио, фотографије, извештаји	превенција насиља и усвајање норми лепог понашања	
Календар дружења Пирамида здраве исхране Развијање свести о здравој храни Лековито биље	Новембар 2023	Деца из средње групе и групе пред полазак у школу	Инсталације и фотографија дечији портфолио	Развијање свести о здравој храни Упознавање са врстама лековитог биља и њиховим коришћењем	
„Осећам своје тело“ - радионица	8.12.2023.	деца мешовите групе вртића Бубамара, васпитачице Милева Тасић, Ружа Мијаиловић члан Тима	дечији продукти, инсталације, дечији портфолио, фотографије, извештаји	Развијање емпатије и креативног решавања конфликта	
Тематски родитељск и састанак Васпитни стилови	13.12.2023.	члан Тима за заштиту од насиља Ивана Милетић и Јована Гаљак Шпица	Извештаји, фотографије, извешта	Упознавање родитеља са стиливима васпитања, препознавање и помоћ у васпитању	
Календар дружења Дружење мешовитих група	21. и 22.12.2023.	Деца мешовитих група 701,703,704, вртића Бубамара	Фотографије, дечји радови, извештаји	Грађење добрих односа	
Прослава рођендана у заједничко	Децембар 2023	Деца вртића Невен	Дечји радови, фотографије, извештаји	Развијање код деце толеранције, креативности и маште	

**Годишњи извештај о остваривању Предшколског програма Предшколске установе
„Ђурђевдан“ Крагујевац за радну 2022/2023. годину**

м простору уз креативне активности Старија деца са млађом Бојење и разгледање бојанка Игре на тераси јаслене групе					
Израда папирног позоришта -бункару аутентично у Јапану.	Децембар 2023	Деца у групи пред полазак у школу Совице и група пред полазак у школу Пачићи у сарадњи са родитељком Марија Немчевић Вртић Зека	Фотографије ,делцији продукти	Деца сопственим делањем боље упознају традицију и културу Јапана	
Гусеница боје шета	Децембар 2023	Деца из млађе и средње групе вртића Чуперак	Дечији портфолио, фотографије	Дружење деце између група	
Дружење деце две старије групе Бисери и Звездице. Дружење старије групе Звездице и млађе Лептирићи. Дружење две групе	Децембар 2023	Деца старијих група вртића Колибри васпитачице Нада Гавриловић, Мирјана Опанчина, Марија Стефановић, Сања Чурлић Ковачевић. Деца старије и млађе групе, васпитачице Дивна Лазаревић, Марина Мирковић, Нада Гавриловић,		Бисери су били гости на прослави пројекта Звездица. И на поклон им донели књигу о води у складу са њиховим пројектом. Овом приликом су Звездице	

**Годишњи извештај о остваривању Предшколског програма Предшколске установе
„Ђурђевдан“ Крагујевац за радну 2022/2023. годину**

пред полазак у школу		Мирјана Опанчина Групе деце пред полазак у школу, васпитачице Снежана Марковић, Јелена Здравковић, Сузана Стевановић, Драгана Симовић		посетиле Лептириће и играли се са кућицама које су они правили у оквиру свог пројекта. Пчелице су посетиле Бубамаре где су се деца играла у инсталацији град	
Календар дружења Покажи шта знаш старија деца млађој и обрнуто Игре у дворишту Лопта путује	Јануар 2024.	Деца млађих и старијих група вртића Невен	Дечји радови, фотографије извештаји	Изграђивање вршњачких односа и међусобно уважавање других	
Превентин е активности Дан различито исти (У тудјим ципелама, Сарене конфете,Пр едстави се, радионица Посматрањ е и уочавање истог са различитос тима... Различитих	22.01.20 24 до 25.01.20 24.	Учесници деца различитих узраста, родитељи и запослени вртица,члан Тима за заштиту од насиља вртића Зека	Дечји радови, фотографије , извештаји	Прихватање разлицитости и подстицање праведности. Деца увиђају сличности и разлике између себе и других у свом окружењу како би препознали и разумели осећања и понашања себе и других.	

**Годишњи извештај о остваривању Предшколског програма Предшколске установе
„Ђурђевдан“ Крагујевац за радну 2022/2023. годину**

По висини...)					
Календар дружења	фебруар				
Деца из групе пред полазак у школу Бубамаре су писетиле млађу групу Искрице..		Деца у години пред полазак у школу и деца млађе групе вртића Колибри, васпитачице Милијана Димитријевић, Јелена Илић, Сузана Стевановић, Драгана Симовић.	Дечји радови, фотографије , извештаји	Заједно су израђивали хаљинице од салвета	
Дружење средње васпитне групе Цветићи са старијом јасленом групом.		Средња васпитна група и старија јаслена, васпитачице Наташа Петров Марковић, Биљана Варјачић, Весна Ћелић.		Цветићи су посетили јаслице у складу са пројектом "Како расту деца", где су се дружили са млађим другарима и видели њихове потребе.	
Деца из групе пред полазак у школу,		Деца у години пред полазак у школу и старије васпитне групе, васпитачице Јелена Здравковић, Снежана Марковић, Сања Чурлић Ковачевић, Марија Стефановић.		Пчелице представиле Бисерима своју књигу о ђунгли у оквиру свог пројекта.	

**Годишњи извештај о остваривању Предшколског програма Предшколске установе
„Ђурђевдан“ Крагујевац за радну 2022/2023. годину**

Календар дружења Дружење мешовитих група	2.02.2023.	Деца мешовитих група 705 и 707 вртића Бубамара , васпитачице Милева Тасић и Ружа Мијаиловић	Дечји радови, фотографије , извештаји	Међусобно уважавање и прихватање, дружење деце између група	
„Календар дружења“	Сваакодневно, током целе године	све групе вртића Цицибан -васпитачи -мед.сестре -техничко особље -родитељи -члан тима	-извештаји фотографије -видео-записи -дечји продукти -инсталације -дечји портфолио	-стварање позитивног окружења	
Календар дружења Игре у дворишту млађа деца са старијом Израда мапе другарства	Фебруар 2023	Деца млађих и старијих васпитних група	Извештаји фотографије -видео-записи -дечји продукти -инсталације -дечји портфолио	Дружење деце између група и развијање вршњачких односа	
Календар дружења Заједничко дружење деце у Шумарицама организована игра, Зекин биоскоп гледамо наше заједничке активности и посматрамо себе у интеракцији са другима,		Деца свих узраста, запослени, родитељи вртића Зека	Извештаји фотографије видео записи дечји продукти инсталације дечји портфолио	Континуирано се развија, прате дешавања у вртићу и догађања која повезују различите узрасте и родитеља кроз најразличитије активности.	

**Годишњи извештај о остваривању Предшколског програма Предшколске установе
„Ђурђевдан“ Крагујевац за радну 2022/2023. годину**

Дружења деце у холу вртића, правимо и посматрамо наше инсталације, игре и пројекте.					
Превентивне активности: Говорим или слушамо док ми говориш, Огрлица за друга, другарицу (новопримљену децу), Која правила нам требају, Мрежа пријатељства, Кад смо били бебе..	Месечно Током целе године	Деца свих узраста, запослени, родитељи вртића Зека	Извештаји фотографије видео записи дечји продукти инсталације дечји портфолио	Превенција насиља, развијање толеранције, емпатије, позитивних осећања	
Насиљу реци не и загрли људе све“ –дан розе мајце	Фебруар 2023.	Деца свих васпитних група ПУ „Ђурђевдан“, васпитно особље, чланови Тима за заштиту од насиља	дечји радови,фото графије, извештај	Превенција вршњачког насиља Прихватање различитости код деце, неговање толеранције, конструктивно решавање несугласица, стварање позитивног	

**Годишњи извештај о остваривању Предшколског програма Предшколске установе
„Ђурђевдан“ Крагујевац за радну 2022/2023. годину**

				окурења
Календар дружења	Током године	Деца и запослени у ПУ „Ђурђевдан“, Тим за развојно планирање, Тим за заштиту од насиља	Фотографије, видео записи, дечји производи, извештај	Дружење деце између група или вртића
Планирање активне партиципације родитеља у свим манифестацијама на нивоу Установе – предвиђене Програмом заштите деце од насиља	Септембар 2022, август 2023	Чланови тима за заштиту од насиља, родитељи, васпитно особље ПУ Ђурђевдан	извештаји	Укљученост родитеља
Редовни састанци тима, вођење прописане документацијетима, координација тимом у смислу организације и обавеза	27.09.2023 25.10.2023 26.12.2023	Координатор и чланови тима	извештај	Извештаји и записници
Састанак интервентног тима				Није било састанака интервентног тима
Сарадња са другим тимовима: Тим за унапређива	Током целе године	Координатор и чланови тима	Записници и извештаји	У циљу реализације годишњег плана

**Годишњи извештај о остваривању Предшколског програма Предшколске установе
„Ђурђевдан“ Крагујевац за радну 2022/2023. годину**

ње квалитета рада установе ТИО тим Тим за социјалну инклузију Тим за самовредн овање, Тим за развојно планирање				
Сарадња са Тимом за превентивн о здравствен у заштиту	Фебруар	Координатор и чланови тима	извештај	Мапирање места повреда

Подносилац извештаја:

Зорица Игњатовић
Координатор Тима за заштиту од ДНЗЗ

Физичко окружење као димензија програма

У Предшколској установи „Ђурђевдан“ Крагујевац простор подразумева целокупан простор целог вртића: простор радних соба и просторе испред соба - гардеробе, заједничке просторе у вртићу (ходнике, холове, салу), и спољне просторе (терасе, двориште). Настојимо да простори испуњавају критеријуме квалитетног простора, да одражавају концепцију програма и да су приступачани за сву децу. Деца су имала могућност да реорганизују простор, уређују га, истражују, креирају, стварају. Деца су на тај начин градила лични и групни идентитет и добијала прилику да се осете уважено и одговорно, а пре свега имају мноштво прилика да уживају и да се радују.

Простор је организован кроз просторне целине. Промене у простору резултат су истраживања иницирана дечјим питањима, игром и пројектима које као мале заједнице развијају. Материјали који се могу наћи у простору су природни, пластични, дрвени, рециклажни и други који омогућавају вишенаменско коришћење и подстичу дечју машту и креативност. Осим играчака и материјала са вишенаменском употребом у простору се могу пронаћи и реални предмети који омогућавају деци непосредан доживљај стварности. Двориште и сви простори вртића су места за игру и учење.

Заједнички простори омогућавају различите начине сусретања и заједничко учешће деце различитог узраста и одраслих, омогућавају да деца мењају и користе друге просторе у вртићу, омогућавају да деца и родитељи заједно учествују у развијању реалног програма. Ово треба да је заједнички посао свих запослених, уз учешће породице и консултовање са децом. Инспиративни простори позивају децу да се баве и делају у њима, манипулишу материјалима.

Објекти у саставу Установе садрже одговарајуће просторије, двориште и стандардну опрему за боравак и игру деце. У објектима постоје следеће просторије: радне собе, санитарни чворови за децу и одрасле, вишенаменска сала, канцеларија за васпитаче, радна просторија за тријажу и превентиву, холови терасе, кухиња (централна кухиња – објекат „Колибри“) и остале просторије – просторије за одлагање инвентара и материјала за одржавање објекта, канцеларије за друго особље (директорка, секретарка, административно особље и рачуноводство) Управа установе. Помоћница директорке за педагошки рад стручна сарадница -педагошкиња- објекат „Бубамара“, стручна сарадница – психолошкиња “ Чуперак“, стручна сарадница –педагошкиња „ Цицибан“, стручна сарадница-педагошкиња за физичко, вртић „ Зека“ нутриционисткиња, сарадница на ПЗЗ- објекат „Колибри“.

Оно што је изложено у простору треба да одражава процес учења деце у групи и да деци и другим учесницима тај процес учини видљивим. Видљивост

**Годишњи извештај о остваривању Предшколског програма Предшколске установе
„Ђурђевдан“ Крагујевац за радну 2022/2023. годину**

процеса учења омогућавају различити начини документовања: фотографије, забелешке, скице, шеме, графикони, макете, инсталације... Они доприносе да процес учења постаје ближи деци, деца могу да се враћају деловима који су им потребни, да користе документовано као подсетник за нова истраживања, да показују и да тумече другима чиме се баве и да међусобно о томе разговарају. Кроз обезбеђивање видљивости учења деца добијају поруку да се начин на који уче и њихово искуство и сазнање сматрају вредним.

Заједнички допринос стварају заједнички учесници (деца, васпитач/це, родитељи, вршњаци из вртића, чланови локалне заједнице...), али заједнички допринос није када они појединачно нешто ураде, независно једни од других, па ми у вртићу направимо заједничку збирку појединачних радова. Заједнички допринос је када се учесници ускладе око заједничког циља и раде на деловима за које су преузели одговорност и у њима уживају.

ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА КАО МЕСТО ДЕМОКРАТСКЕ И ИНКЛУЗИВНЕ ПРАКСЕ

Вртић је простор демократске и инклузивне праксе што значи да се уважавају права све деце на образовање кроз инклузивну праксу којом се уважава родна, културна, здравствена и свака друга различитост, развија осетљивост на дискриминацију, уважава право сваког детета на активно учешће у образовању кроз усмереност на добробит детета и подршку његовим потенцијалима и активном учешћу у животу вртића: кроз партнерство са породицама, локалном заједницом и остваривање права детета као грађанина кроз пуну партиципацију деце у социјалном и културном животу заједнице.

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О САРАДЊИ СА ПОРОДИЦОМ

Родитељи су се на различите начине укључивали у живот и рад групе и развијању пројеката. Родитељи су се највише укључивали тако што су доносили материјале за просторне целине, као и кроз заједничко истраживање питања/проблема са децом код куће што су потом представили васпитачима/цама и групи путем вајбера, затим кроз свеску која путује, или на неке друге начине. Поред наведеног, родитељи су учествовали тако што су продубљивали истраживање у пројектима (текстовима, снимцима, белешкама), и предлагали игре и активности за развијање пројеката. Родитељи су учествовали, у неким вртићима, и у опремању дворишта и уређењу вртића (кречењу, замени подова, фарбању ограде). Сарадња са породицом се одвијала и кроз већ устаљене облике сарадње:

- ✓ Свакодневни контакти са родитељима;
- ✓ Родитељски састанци;
- ✓ Тематски родитељски састанци;
- ✓ Непосредно учешће родитељ у раду групе;
- ✓ Акције у сарадњи са Саветом родитеља

Годишњи извештај о раду Саветовалишта за родитеље

Током радне 2022/2023. године године родитељи/старатељи и остали чланови породице имали су прилику да добију стручну подршку и помоћ у вези са свим аспектима развоја детета у оквиру Саветовалишта за родитеље. Саветовалиште за родитеље води стручна сарадница-психолошкиња у сарадњи са другим стручним сарадницама и сарадницима различитих профила. Рад у саветовалишту је прилагођен могућностима породице – састанци су организовани у вртићу „Чуперак“ или у објекту у којем је њихово дете. По потреби, у

разговорима са родитељима је учествовао један или више сарадника. Поред наведеног, родитељима је током године омогућено и да се обрате свим стручним сарадницима и сарадницима саветовалишта за родитеље и путем електронским путем.

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О САРАДЊИ СА ЛОКАЛНОМ ЗАЈЕДНИЦОМ

У периоду од септембра 2022. године до августа 2023. године остварана је подстицајна средине за игру и учење кроз коришћење ресурса у локалној заједници у функцији развијања тема и пројеката и обогаћивања дечјих искустава. На овај начин деца из наше Установе су постала препознатљивија у окружењу, а сарадња између вртића и ЛЗ је све више подстицана. Овој сарадњи допринела је и добра сарадња са породицом и њихово ангажовање у локалној заједници. Током радне 2022/2023. године остварена је интезивна и континуирана сарадња са представницима Градске управе града Крагујевца и Школске управе.

Сарадња са установама у локалној заједници је реализована са:

- Дечијом библиотеком „Вук Караџић“-Огранак Ердоглија;
- Галеријом „Мостови Балкана“;
- Поштом Србије- Бресница;
- Еко парком „Илијина вода“;
- Удружењем Свети Василије Велики;
- Школом за основно и средње образовање „Вукашин Марковић“;
- Театром „Јоаким Вујић“;
- Светом балона „Крагујевац“;
- Фирмом „Јени“;
- Шопинг центаром „Биг“;
- Золошким вртом у Јагодини;
- Природњачким музејом у Свилајнцу;

Током године остварена је сарадња и са:

- Центром за социјални рад „Солидарност“ Крагујевац
- Интерресорном комисијом, када је за тим било потребе;
- Сарадња са основним школама на нивоу града Крагујевца.

Подршку у остваривање реалног програма кроз полуструктуриране материјале пружиле су нам: Куч компани и штампарија Принтекс и компанија „L' adoro collection“.

Транзиција и континуитет

Преласци у нова окружења као што је на пример полазак у јасле/вртић, прелазак из јаслица у вртић или из вртића у школу су осетљиви периоди транзиције у којима је континуитет посебно важан. Деци је потребно да прелазак у нову средину има ослонац у ономе што им је блиско и познато: да нову средину упознају са особом за коју су везана и у коју имају поверење; да се сусрећу са искуствима која су блиска њиховом породичном животу и култури; да су окружена познатим предметима; да им нови одрасли показују да су она важна и да им посвећују индивидуализовану и персонализовану пажњу; да имају прилику да изразе своја осећања и страхове и деле са другима своје искуство породичног живота у новој средини.

Такође, потребан је континуитет искустава из различитих животних окружења кроз који се гради осећање сигурности, смисла и развијају диспозиције за учење као основ целоживотног учења.

Табела 12 План транзиције породица-јаслице/вртић, јаслице-вртић, вртић-школа

Активност	Носиоци активности	Динамика
Индивидуални разговори са родитељима деце узраста од 6 месеци до 3 године. Родитељи упознају простор вртића, децу, одрасле и ритам дана у вртићу.	Медицинске сестаре-васпитачи и родитељи у просторијама вртића	Септембар, 2023. године
Израда плана адаптације за свако дете	Медицинске сестре – васпитачи и родитељи	Септембар, 2023. године
Упитници и анкете „Упознајмо се“ за родитеље децеузраста од 6 мееци до поласка у школу	Васпитачи/це, медицинске сестре-васпитачи	Септембар и по потреби током радне 2023/2024. године
Укључивање родитеља (присуство у групи) у почетну фазу адаптационог периода	Медицинске сестре – васпитачи и родитељи	Септембар, октобар 2023. године
Општи родитељски састанак са родитељима са освртом на адаптацију	Васпитачи/це, медицинске сестре-васпитачи	Септембар 2023. године

**Годишњи извештај о остваривању Предшколског програма Предшколске установе
„Ђурђевдан“ Крагујевац за радну 2022/2023. годину**

деце.		
Пружање подршке деци и родитељима приликом преласка у друге јаслице	Медицинске сестре-васпитачи, родитељи	Септембар, октобар 2023. године
Посета родитеља Психолошком саветовалишту за родитеље. Саветодавни разговор са стручним сарадницима	Стручне сараднице	Током радне 2023/2024. године
Постепена адаптација деце од 6 месеци до 3 године у сарадњи са родитељима према јединственом плану за свако дете	Медицинске сестре-васпитачи	Септембар, октобар 2023. године
Васпитачи/це млађе вртићке групе систематски и континуирано посећују јаслице и упознају се децом	Медицинске сестре-васпитачи, васпитачи/це	Током радне 2023. године
Посета основним школама, заједничке активности, размена информација између васпитача, учитеља и стручне службе.	Деца, васпитачи/це, учитељи/це, родитељи, стручна служба	Током радне 2023/2024. године

***Годишњи извештај о остваривању Предшколског програма Предшколске установе
„Ђурђевдан“ Крагујевац за радну 2022/2023. годину***

Годишњи извештај о остваривању Предшколског програма Предшколске установе „Ђурђевдан“ Крагујевац за радну 2023/2024. годину доноси Управни одбор Установе, а важи након давања сагласности закљичком Градског већа града Крагујевца.

***Град Крагујевац
Предшколска установа „Ђурђевдан“ Крагујевац
Број: 03/1-
Датум: 04.04.2024. године
К р а г у ј е в а ц***

***Заменица председника Управног одбора
Предшколске установе „Ђурђевдан“ Крагујевац***

Драгана Симовић
